

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UMEÅ**

DOM
2013-08-29
Meddelad i
Umeå

Mål nr
710-13 E

SÖKANDE

LED TEC International AB, 556717-1920
Box 2166
650 02 Karlstad

MOTPART

Umeå kommun
901 84 Umeå

ÖVRIG BERÖRD

Focus Electronic AB, 556106-9088
Box 9044
126 09 Hägersten

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska göras om.

KONKURRENSVERKET	
2013 -08- 3 0	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 33152

Postadress
Box 193
901 05 Umeå

Besöksadress
Nygatan 45
(Tingshuset)

Telefon
090-17 74 00
E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se

Telefax
090-13 75 88

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Umeå kommun (Kommunen) har infordrat anbud avseende leverans och montering av informationsskyltar (dnr 12191) och beslutat att anta det anbud som lämnats av Focus Electronic AB. Vid upphandlingen används förenklat förfarande.

LED TEC International AB (LED TEC) ansöker om överprövning av upphandlingen.

Kommunen motsätter sig bifall till LED TECs ansökan.

Focus Electronic AB (Focus) har getts möjlighet att yttra sig över ansökan men inte inkommit med något svar till förvaltningsrätten.

PARTERNAS ANFÖRANDEN

LED TEC anför bl.a. följande.

I upphandlingens underlag "Frågor och svar 2013-01-10" anges som skallkrav att den s.k. pixelpitchen ska vara max 16 mm. Vinnande anbud (från Focus) använde sig dock av 20 mm och har således inte klarat skallkraven. LED TECs anbud kom på andra plats vid utvärderingen men uppfyllde alla skallkrav. Till ansökan har bifogats material som på flera ställen styrker att Focus medvetet har räknat med 20 mm som pixelpitch så det kan inte anses som ett enstaka skrivfel. Focus har t.o.m. visat det i form av en grafisk illustration av vilken tydligt framgår att skylten har måtten 6080 x 960 mm med upplösningen 304 x 48 pixlar, vilket ger 20 mm mellanrum mellan varje pixel.

Om en anbudsgivare med både ritningar, text och prisbild tydligt visar att man erbjuder en viss produkt bör inte detta ifrågasättas och leverantören i efterhand tillåtas lämna andra uppgifter än de i anbudet. Genom att Focus i efterhand fått ändra uppgifterna i inlämnat anbud, dvs. inte bara komplettera eller förtydliga enligt LOU, har företaget getts en fördel.

Upphandlingen bör omvärderas och LED TECs anbud istället antas.

Kommunen anför bl.a. följande.

Kommunen annonserade upphandlingen den 12 december 2012. Sista dag för att lämna anbud var den 21 januari 2013. Under anbudstiden inkom ett antal frågor, bland annat vilken största pixelpitch som accepteras. Den 10 januari 2013 besvarade Kommunen frågorna och den största pixelpitch Kommunen accepterar är 16 mm. Kommunen tyckte sig vid anbudsöppning kunna utläsa att anbud från Focus och Stunt konsult kommanditbolag inte hade rätt uppgift om avstånd mellan pixlar. Därför ställde Kommunen följande fråga till dessa anbudsgivare: "Uppfyller ni kraven i bifogad bilaga "Frågor och svar 2013-01-10". Jag tycker mig i ert anbud t.ex. kunna utläsa att pixelpitchen på er offererade tavla är 20 mm". Focus svarade då följande: "Ja vi uppfyller kraven men jag har missat att ändra texten i anbudet efter det att ni specificerade upplösningen till 16 mm min. Vi hade tänkt ha 20 mm från början. Det var mycket tråkigt". Kommunen ställde då följdfrågan "Gäller priset även för 16 mm". Focus svarade då "Ja absolut, Priset är för 16 mm men det gick för fort när jag uppdaterade det hela och därför ändrade jag inte 20 mm till 16 mm i texten".

Innan tilldelningsbesked skickades ut ställde Kommunen fler frågor till Focus för att ytterligare förtydliga och klargöra att deras anbud fyller de krav Kommunen ställt. De svar Focus lämnade på de frågorna visade att alla Kommunens krav är uppfyllda. Kommunen anser inte att dessa förtyd-

liganden på något sätt är särbehandlande eller konkurrensbegränsande. Focus har bekräftat att de kommer att leverera det Kommunen har efterfrågat till det pris de angett i sitt anbud.

LED TEC menar att Kommunen begått ett fel när kontroll av inlämnat anbud från Focus har skett. Kommunen har ingen skyldighet men däremot en möjlighet att kontrollera huruvida ett inlämnat anbud innehåller fel. Väljer Kommunen att anbudet ska förtydligas på någon punkt måste man sedan ta ställning till om rättelse medför särbehandling eller konkurrensbegränsning. I denna upphandling har förtydligande om pixelpitch begärts in från två anbudsgivare. Focus meddelade att deras anbud uppfyller de krav Kommunen har ställt. Kommunen måste då bedöma om detta förtydligande innebär särbehandling eller konkurrensfördel. I detta fall har Kommunen bedömt att inga förändringar i förfrågningsunderlaget har skett och Focus har inte ändrat något i sitt anbud som ger konkurrensfördel då det angivna priset gäller. Kommunen bedömde därför att det är ytterst troligt att en fel skrivning eller ett slarvfel begåtts då Kommunen gjorde tillägget om pixelpitch under anbudstiden och därför accepteras Focus förklaring.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar fel skrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. (15 kap. 12 § LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. (16 kap. 6 § LOU)

DOMSKÄL

Förvaltningsrätten noterar inledningsvis att det av Focus anbud klart framgår att skyltar med s.k. pixelpitch om 20 mm offereras. I Kommunens Frågor och svar, som utgör en del av förfrågningsunderlaget, anges att den största pixelpitch som accepteras är 16 mm. Detta svar, liksom flera andra svar, i dokumentet Frågor och svar (se bilaga 1 till domen), måste enligt förvaltningsrättens mening ses som ytterligare preciseringar av vad som anges i förfrågningsunderlagets bilaga Specifikation (se bilaga 2 till domen) och därmed även ses som förutsättningar för uppdragets utförande. En anbudsgivare som i anbudet angett att offererade skyltar uppfyller de krav som ställs i bilaga Specifikation och inte reserverat sig i något avseende har därigenom åtagit sig att genomföra uppdraget i enlighet med vad som anges i bilagan. Genom att det av Focus anbud tydligt framgår att skyltar med pixelpitch om 20 mm offereras måste Focus dock anses ha lämnat en reservation från vad som föreskrivs i förfrågningsunderlaget med bilagor. Anbudet borde därför inte ha utvärderats.

Focus har i efterhand fått ändra den i anbudet angivna uppgiften om 20 mm pixelpitch till 16 mm pixelpitch. En upphandlande myndighet får begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Eftersom det för Focus del varit fråga om att ändra en uppgift i anbudet, och inte enbart förtydliga eller konkretisera tidigare lämnade uppgifter, har det enligt förvaltningsrät-

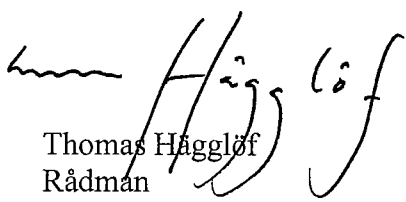
tens mening inte funnits förutsättningar för att begära förtydligande eller komplettering. Vidare förekommer uppgiften i fråga på flera ställen i anbudet och kan redan av den anledningen inte anses som uppenbar felskrivning eller något annat uppenbart fel som får rättas. Kommunen har därför genom sitt handlande gått utöver vad som är tillåtet enligt 15 kap. 12 § LOU.

Härmed uppkommer frågan om Kommunens agerande medfört att LED TEC lidit eller kan komma att lida skada. Eftersom anbudet från Focus rätteligen inte borde ha utvärderats och anbudet från LED TEC enligt genomförd anbudsutvärdering kommit på andra plats har LED TEC lidit eller kunnat komma att lida skada till följd av Kommunens agerande.

Grund för åtgärder enligt 16 kap. 6 § LOU föreligger således. Förvaltningsrätten kan enligt förenämnd bestämmelse besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. När aktuella felaktigheter hänför sig till prövningen av anbuderna brukar det normalt vara tillräckligt att förordna om rättelse i form av ny prövning av anbuderna. Det kan i förevarande mål dock inte bortses från att det först i dokumentet Frågor och svar angetts vilken största pixelpitch som accepteras. Denna skärpning av förutsättningarna för upphandlingen kan ha påverkat potentiella anbudsgivares vilja och möjlighet att lämna anbud och måste därför anses utgöra en väsentlig förändring av förfrågningsunderlaget. Kommunen borde därför rätteligen ha avbrutit upphandlingen och gjort om den med ett nytt förfrågningsunderlag. Vidare meddelades förändringen så sent som den 10 januari 2013, dvs. endast 11 dagar innan anbudstidens utgång, vilket också utgjort skäl för Kommunen att avbryta upphandlingen och i stället göra om den. På grund av det anförda finner förvaltningsrätten det otillräckligt att vidta rättelse. Upphandlingen ska därför göras om.

Upplysningsvis kan nämnas att förvaltningsrätten denna dag även avgjort ett annat mål avseende samma upphandling, nämligen mål nr 751-13. Ansökan om överprövning i det målet avslogs dock.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 3 (DV 3109/1C LOU)

Thomas Hägglöf
Rådman

Målet har föredragits av Christina Röckner.

FRÅGOR OCH SVAR

2013-01-10

Syfte

Upphandlingen består av ett antal dokument. Dessa dokument är versionshanterade i detta dokument. Det innebär att alla framtida förändringar i upphandlingens dokument kommer att noteras här.

Av detta dokument framgår i vilket dokument som eventuella förändringar skett samt på vilken sida.

Eventuella frågor från leverantörer under pågående upphandling kommer att basvaras i detta dokument.

Syftet är alltså att göra det lätt att skilja mellan ny och föråldrad information.

ÄNDRING I DOKUMENT

Dokument	Sida	Avsnitt	Datum	Ändring
Annons	1		2013-01-10	Förlängd anbudstid till 2013-01-21

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga	Svar
2012-12-18. Säljaren skall vidare inhämta alla nödvändiga tillstånd som erfordras för montering av informationstavlor - Vilka tillstånd menar ni? Är det bygglov som vi som leverantör ska ordna?	2012-12-18. Ja vi menar t. ex. bygglov men även eventuellt andra tillstånd som erfordras.
2012-12-18. "Den elektroniska delen ska ha tre textrader" och "Antal tecken per rad i den elektroniska delen ca.28st" - I dessa texter och i bifogad fil "skyltskiss_2012" visar ni tydligt att ni önskar digital LED-skärm med 3st textrader á 28 tecken med gula dioder. Men i bifogade pdf:er "Skylt_1_Placering" "Skylt_2_Placering" osv visar ni att displayytan ska vara 6144x3328mm stor (är det inkl. utbytbar fast del?), vilket betyder mer än 3st textrader. Var vänlig förtydliga hur stor LED-skärmsdelen ska vara.	2012-12-18. Det är ca 28 tecken per rad och tre rader som gäller.
2013-01-10. Skall skylten kunna visa både versal och gemena text, utan hoptryckta versala Å, Ä och Ö, och med ett tydligt s.k. underhäng på de gemena bokstäverna g, j, p, q och y?	2013-01-10. Ja!

<p>2013-01-10. Skall skyltytan vara fullgrafisk så att ni kan variera teckenhöjderna fritt?</p>	<p>2013-01-10. Ja, Förutsättning är att 28 tecken med ett versalt A typsnitt Arial, med teckenhöjden 300 mm får plats på en rad.</p>
<p>2013-01-10. Vilken är den största pixelpitch ni accepterar?</p>	<p>2013-01-10. 16 mm.</p>
<p>2013-01-10. Vi utgår ifrån att ni skall ha skyltar som uppfyller EU-kraven (med EMC-certifiering), på denna typ av skyltar. Det betyder att vinnande anbudsgivare skall kunna visa upp ett intyg, med tillhörande testprotokoll, som visar att den skyltmodell som offereras är testad och godkänd av ett ackrediterat testinstitut inom EU. Stämmer detta?</p>	<p>2013-01-10. Tillverkaren har fullt ansvar över produkten. Det är tillverkaren eller den som importerar produkten till EU/EES-området som ska intyga att samtliga direktivens krav är uppfyllda. Detta intyg kan vara en CE-märkning eller motsvarande. Intyg/dokumentation och godkännande skall vid köp kunna delges köparen.</p>
<p>2013-01-10. Enligt Frågor och Svar 2012-12-18 så ska säljaren ansvara för att ordna med bygglov. Har ni någon uppfattning om vad det kommer att kosta säljaren att ansöka om bygglovet? Eller kommer kostnaden att bäras av Umeå kommun och vi behöver därmed inte ta upp den kostnaden i vårt prisförslag som vi lämnar i anbudet?</p>	<p>2013-01-10. Vi kan inte säga vad kostnaden för bygglov är, för att få reda på det måste ni kontakta bygglovsavdelningen på Umeå kommun. Kostnaden för bygglov ska ingå i offererat pris.</p>

specifikation

ANBUDEFÖRUTSÄTTNINGAR

Denna upphandling sker som funktions/design upphandling. Anbudsgivare ska göra ett förslag på Informationsskylt utifrån nedanstående förutsättningar. Inkomna anbud kommer att bedömas utifrån utseende, konstnärligt utförande, pris och drift/underhåll. Vinnande anbudsgivare ska även montera och driftsätta informationstavlorna. Vid leverans ska köparen överta ett färdigt driftsatt system. Anbudsgivare har ett ansvar att själv skaffa sig kunskap som behövs för att lämna ett korrekt anbud.

FÖRUTSÄTTNINGAR

- Tavlorna ska vara i drift 24 timmar per dygn alla årets dagar
- Tavlorna ska ha god läsbarhet dygnets alla timmar
- Tavlorna ska klara vindlaster, temperaturer och klimat som finns i Umeå
- Tavlornas text ska dimensioneras för hastighet upp till 100 km/timme
- Läsavstånd ca.125m
- Den elektroniska delen ska ha tre textrader
- Antal tecken per rad i den elektroniska delen ca.28st
- Fundament, mast/stolpe och monteringsmaterial ska ingå.
- Den fasta delen ska vara belyst
- Uppdatering av budskap i den elektroniska delen sker genom GSM eller annan trådlös funktion, löpande uppdateringar av budskapet genomförs av köparen
- Format på hela tavelpaketet ska vara 16:9 eller 4:3
- Budskapet på den fasta delen ska på ett enkelt sätt kunna bytas, bytesfrekvens kan vara en till två ggr per år
- Elektricitet dras fram av köparen till kopplingspunkt
- Behovet är fem informationstavlor, i bilaga "skylt 1 placering" o s v. framgår var fyra av dem är tänkta att monteras, den femte tavlan ska sitta på infarten från Holmsund efter Obbolavägen/E12 men exakt plats är inte bestämd, slutlig placering bestäms vid beställning
- Säljaren skall vidare inhämta alla nödvändiga tillstånd som erfordras för montering av informationstavlorna

I anbud ska nedanstående beskrivningar framgå

- Bifogat finns ett utkast av tavla i bilaga "skyltskiss" som köparen har gjort för att säljaren ska se hur vi tänkt oss att en informationstavla kan se ut. Tanken är att säljaren ska designa en tavla med stolpe och fundament som köparen kommer att bedöma. Varje säljare kan lämna fler än ett förslag. Bild på tavla måste medfölja anbudet, det ska också framgå måtten på tavlan och vilket koncept tavlan bygger på. Plåt, Led o s v.
- Beskriv hur det fungerar då det elektroniska budskapet ska ändras på tavlorna
- Beskriv behovet av tekniskt underhåll och hur man rengör tavlorna från "vägsmutts"
- Beskriv hur man gör då det fasta budskapet ska bytas

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

